

Ảnh hưởng tương tác giữa độ mở thương mại và bất định tỷ giá hối đoái đến đầu tư trực tiếp nước ngoài

Lê Thông Tiến^(*)

Ngày nhận bài: 07/6/2023 | Biên tập xong: 02/8/2023 | Duyệt đăng: 10/8/2023

TÓM TẮT: Bài nghiên cứu sử dụng mô hình dữ liệu bảng, bao gồm 99 quốc gia để nghiên cứu về ảnh hưởng tương tác của độ mở thương mại (ĐMTM) và bất định tỷ giá hối đoái đến đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) trong giai đoạn 2008–2020. Kết quả nghiên cứu dựa trên việc phân loại các quốc gia theo thu nhập. Để đảm bảo tính vững cho các suy diễn thống kê, bài nghiên cứu sử dụng đồng thời mô hình hiệu ứng ngẫu nhiên (REM), mô hình hiệu ứng cố định (FEM) và mô hình bình phương bé nhất tổng quát (GLS). Kết quả nghiên cứu cho rằng, ảnh hưởng tương tác làm gia tăng tác động ngược chiều của bất định tỷ giá hối đoái; đồng thời làm suy yếu tác động cùng chiều của ĐMTM ở nhóm các quốc gia có thu nhập trung bình thấp. Ở cả nhóm quốc gia có thu nhập trung bình cao và nhóm các quốc gia có thu nhập cao, ảnh hưởng tương tác lại có tác động tích cực của ĐMTM đối với FDI. Hơn nữa, ảnh hưởng ngược chiều của bất định tỷ giá hối đoái ở nhóm quốc gia có thu nhập cao có thể bị triệt tiêu và đảo chiều nếu quốc gia tiếp tục duy trì ĐMTM ở mức cao.

TỪ KHÓA: Bất định tỷ giá hối đoái, dữ liệu bảng, đầu tư trực tiếp nước ngoài, độ mở thương mại.

Mã phân loại JEL: C23, E22, E42, F14.

1. Giới thiệu

Sau cuộc khủng hoảng nợ những năm 1980, FDI đóng góp quan trọng vào sự phát triển của một quốc gia (Alfaro & ctg, 2004). Nhiều những nghiên cứu gần đây về các yếu tố quyết định đến FDI đã được thực hiện (Taşdemir, 2020; Moraghen & ctg, 2021; Havi, 2021; Haque & ctg, 2022; Rhadbane & Moudden, 2022; Tien & ctg, 2022). Tuy nhiên, vai trò của ĐMTM trong ảnh hưởng tương

tác với bất định tỷ giá hối đoái đến FDI vẫn còn nhiều tranh luận gần đây (Havi, 2021; Rhadbane & ctg, 2022; Tien & ctg, 2022).

Lập luận về sự lo ngại rủi ro và sự linh hoạt trong sản xuất là cơ sở giải thích cho ảnh hưởng của bất định tỷ giá hối đoái đến FDI.

^(*) Lê Thông Tiến - Trường Đại học Sài Gòn, 273 An Dương Vương, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh; Email: lttien@sgu.edu.vn.